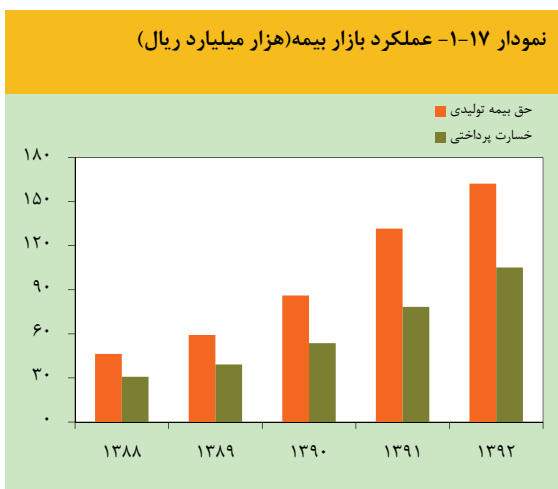

معادل ۲۱/۷ درصد به ۲/۱ میلیون ریال در سال ۱۳۹۲ رسید. از این میزان، ۱/۹ میلیون ریال (معادل ۹۰/۹ درصد) به سرانه بیمه‌های غیر زندگی و بقیه به سرانه بیمه‌های زندگی (عمر) تعلق داشت.

در سال ۱۳۹۲، ضریب نفوذ بیمه^(۵) در مقایسه با سال قبل با ۰/۲ واحد درصد کاهش به ۱/۷ درصد رسید. این نسبت در بیمه‌های غیر زندگی معادل ۱/۶ درصد و در بیمه‌های زندگی (عمر) برابر ۰/۱ درصد بود.

۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

بررسی میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی تا حدودی نشان‌دهنده بازدهی شرکت‌های بیمه در هر رشته

عملکرد بازار بیمه کشور^{(۱)(۲)} در سال ۱۳۹۲

نشان‌دهنده تداوم روند رو به رشد شرکت‌های بیمه به ویژه شرکت‌های بیمه بخش غیر دولتی بود؛ به طوری که سهم شرکت‌های بیمه غیر دولتی از کل بازار بیمه (حق بیمه‌های تولیدی)^(۳) در پایان سال ۱۳۹۲ به ۵۶/۵ درصد رسید. در سال مورد بررسی، میزان حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه اعم از دولتی و غیر دولتی معادل ۱۶۲/۱ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۲۳/۲ درصد رشد داشت. روند صعودی حق بیمه تولیدی در مقایسه با رشد بطئی جمعیت کشور طی سال‌های اخیر موجب شده است تا شاخص حق بیمه سرانه کشور^(۴) نیز از روندی صعودی برخوردار شود؛ به طوری که حق بیمه سرانه از ۱/۷ میلیون ریال در سال ۱۳۹۱ با رشدی

۱- مطالب این فصل براساس «سالنامه آماری صنعت بیمه کشور، ۱۳۹۳» از انتشارات بیمه مرکزی ایران تهیه شده است. به دلیل تغییرات صورت گرفته در این سالنامه، آمارهای مربوط به سال‌های قبل در ترازنامه سال ۱۳۹۲، قابل مقایسه با این ارقام در ترازنامه‌های سال‌های قبل نیست.

۲- در سال ۱۳۹۲، شرکت بیمه دولتی ایران و ۲۰ شرکت بیمه غیر دولتی دانا، آسیا، البرز، معلم، پارسیان، توسعه، رازی، کارآفرین، سینا، ملت، دی، سامان، نوین، پاسارگاد، میهن، کوثر، ما، آرمان، تعاون و سرمد در سرزمین اصلی و ۶ شرکت بیمه حافظ، امید، ایران‌معین، متقابل کیش، متقابل اطمینان متحد قشم و آسماری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشغول انجام فعالیت بودند. ۲ شرکت بیمه اتکایی امین و اتکایی ایرانیان در زمینه عملیات اتکایی فعالیت داشتند. بدین ترتیب تا پایان سال ۱۳۹۲، تعداد ۲۹ شرکت بیمه در کشور فعالیت می‌کردند.

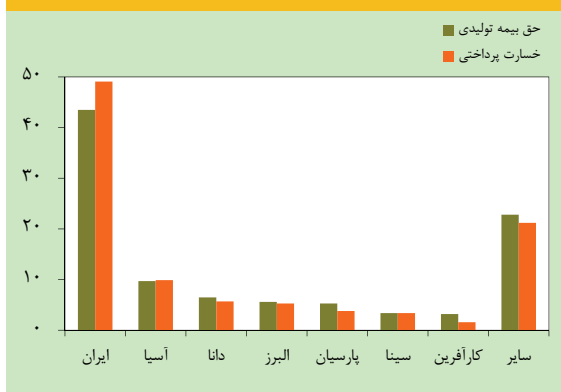
۳- منظور، مبالغ حق بیمه تولیدی بیمه‌نامه‌هایی است که طی دوره مورد گزارش توسط موسسات بیمه صادر شده‌اند. این مبالغ در بیمه‌های غیر زندگی بر مبنای حق بیمه صادره و در بیمه‌های زندگی (عمر) بر مبنای حق بیمه‌های وصولی (دریافتی) لحاظ می‌شود.

۴- حق بیمه سرانه نشان‌دهنده میزان حق بیمه‌ای است که به طور متوسط هر نفر پرداخت کرده است و از تقسیم حق بیمه تولیدی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به دست می‌آید.

۵- ضریب نفوذ بیمه، نسبت حق بیمه تولیدی به تولید ناخالص داخلی است.

مذکور، رشته‌های بیمه‌ای درمان، بدنه اتومبیل، مسئولیت، زندگی (عمر) و حوادث راننده به ترتیب با ۳۱/۱، ۶/۲، ۴/۵، ۴/۵ و ۲/۳ درصد بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. در مجموع، ۵۵/۴ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال مورد بررسی بابت پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل (بیمه‌نامه‌های شخص ثالث و مازاد، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال شرکت بیمه دولتی ایران به تنهایی ۴۹/۱ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داد. سهم شرکت‌های بیمه غیر دولتی از خسارت‌های پرداختی ۵۰/۹ درصد بود. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۹/۹ درصد)، دانا (۵/۷ درصد)، البرز (۵/۳ درصد)، دی (۴/۷ درصد)، پارسیان (۳/۸ درصد) و سینا (۳/۴ درصد) اختصاص داشت.

نمودار ۱۷-۲- سهم شرکت‌های بیمه از میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی در سال ۱۳۹۲ (درصد)

۱۷-۱-۳- ضریب خسارت

ضریب خسارت^(۱) بازار بیمه کشور در سال ۱۳۹۲ معادل

۸۹/۳ درصد بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۶/۷

۱- «ضریب خسارت»، حاصل نسبت «خسارت واقع شده» به «حق بیمه عاید شده» است و نشان می‌دهد که چند درصد از حق بیمه‌ها بابت خسارت خطرهای تحت پوشش به بیمه‌گذاران برگشت داده شده یا خواهد شد. «حق بیمه عاید شده» شامل مجموع حق بیمه صادره و تفاضل ذخیره حق بیمه ابتدا و پایان سال است. همچنین، «خسارت واقع شده» عبارت از حاصل جمع خسارت‌های پرداختی و تفاوت بین خسارت‌های معوق آنها و ابتدای هر دوره مالی است.

بیمه‌ای است. مقایسه این دو شاخص با تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، می‌تواند حجم فعالیت شرکت‌های بیمه را در هر رشته بیمه‌ای مشخص کند.

۱۷-۱-۱- حق بیمه تولیدی

در سال ۱۳۹۲، میزان حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی معادل ۱۶۲/۱ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۲۳/۲ درصد رشد داشت. رشته شخص ثالث و مازاد با سهمی معادل ۴۲/۸ درصد همانند سال‌های قبل بیشترین سهم از حق بیمه تولیدی بازار بیمه را داشت. پس از آن، بیشترین سهم به ترتیب به رشته‌های درمان (۱۸/۹ درصد)، زندگی (عمر) (۹/۱ درصد)، بدنه اتومبیل (۷/۱ درصد)، مسئولیت (۵/۵ درصد)، حوادث راننده (۴/۴ درصد) و آتش‌سوزی (۳/۹ درصد) اختصاص داشت. در سال مورد بررسی، حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه در خصوص رشته بیمه‌های سایر انواع با کاهش و برای سایر رشته‌های بیمه‌ای با افزایش همراه بود. در میان حق بیمه رشته‌های مختلف، رشته‌های بیمه‌ای باربری، نفت و انرژی، هواپیما، زندگی (عمر)، حوادث، بدنه اتومبیل، اعتبار و مهندسی به ترتیب از بیشترین رشد برخوردار بودند.

در این سال شرکت بیمه دولتی ایران سهمی معادل ۴۳/۵ درصد و شرکت‌های بیمه غیر دولتی سهمی معادل ۵۶/۵ درصد از کل حق بیمه‌های تولیدی بازار بیمه را دارا بودند. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۹/۷ درصد)، دانا (۶/۵ درصد)، البرز (۵/۶ درصد)، پارسیان (۵/۳ درصد)، سینا (۳/۴ درصد) و کارآفرین (۳/۲ درصد) اختصاص داشت.

۱۷-۱-۲- خسارت پرداختی

در سال مورد بررسی، میزان خسارت پرداختی بازار بیمه کشور ۱۰۴/۹ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۱، رشدی معادل ۳۳/۸ درصد نشان می‌دهد. همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در رشته بیمه‌ای شخص ثالث و مازاد (۴۷/۰ درصد) پرداخت شد. بعد از رشته

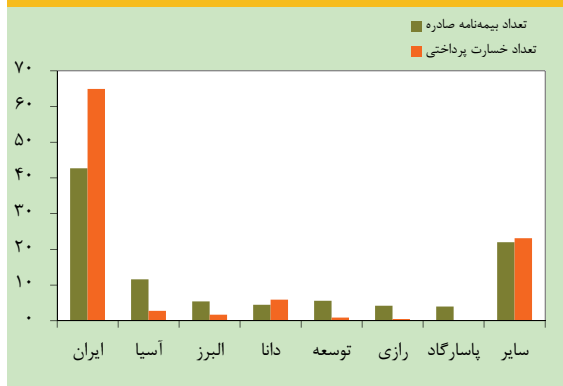
گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۲

سال ۱۳۹۲ با ۱۳/۶ درصد رشد نسبت به سال گذشته به ۲۴/۵ میلیون مورد رسید که معادل ۵۷/۳ درصد از کل بیمه‌نامه‌های صادره بازار بیمه می‌باشد.

۱۷-۱-۵- تعداد خسارت پرداختی

تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال ۱۳۹۲ با ۳۱/۹ درصد رشد نسبت به سال قبل به ۱۷/۷ میلیون مورد رسید. رشته بیمه‌ای درمان با ۴۴/۸ درصد رشد نسبت به سال قبل، بیشترین سهم از کل تعداد خسارت پرداختی بازار (۸۷/۵ درصد) را داشت. پس از آن رشته بیمه‌ای شخص ثالث و مازاد با رشد کاهنده ۲۰/۸ درصدی نسبت به سال قبل، ۷/۵ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار را به خود اختصاص داد. در مجموع، رشته‌های بیمه‌ای بدنه اتومبیل، شخص ثالث و مازاد در درمان ۹۷/۷ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. بررسی آمار مربوط به تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد در این سال شرکت بیمه دولتی ایران ۶۴/۹ درصد از کل تعداد خسارت‌های بازار بیمه کشور را پرداخت کرد. در سال مورد بررسی، تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه غیر دولتی با ۲۸/۹ درصد رشد نسبت به سال قبل به ۶/۲ میلیون مورد رسید که معادل ۳۵/۱ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه می‌باشد.

نمودار ۱۷-۳- سهم شرکت‌های بیمه از تعداد بیمه‌نامه‌های صادره و تعداد خسارت پرداختی در سال ۱۳۹۲ (درصد)

واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۲، ضریب خسارت رشته بیمه‌ای شخص ثالث و مازاد ۱۰۳/۷ درصد بود که در مقایسه با سال قبل ۱۳/۶ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. به طور کلی، ضریب خسارت رشته‌های اعتبار، درمان و شخص ثالث و مازاد بالاتر از ضریب خسارت بازار بیمه و بین ۱۰۳/۷ تا ۱۵۲/۹ درصد و ضریب خسارت سایر رشته‌ها کمتر از ضریب خسارت بازار بیمه و بین ۵/۱ تا ۸۲/۲ درصد بود. ضریب خسارت شرکت بیمه دولتی ایران در سال ۱۳۹۲، ۹۶/۲ درصد بود. در بخش غیر دولتی نیز ضریب خسارت ۸۷/۵ درصد بود.

جدول ۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

سال	سال		درصد تغییر
	۱۳۹۲	▲۱۳۹۱	
حق بیمه تولیدی (هزار میلیارد ریال)	۱۳۱/۶	۱۶۲/۱	۲۳/۲
خسارت پرداختی (هزار میلیارد ریال)	۷۸/۴	۱۰۴/۹	۳۳/۸
ضریب خسارت (درصد)	۸۲/۶	۸۹/۳	۶/۷ ^(۱)

ماخذ: سالنامه آماری صنعت بیمه، ۱۳۹۳، بیمه مرکزی ایران
۱- واحد درصد

۱۷-۱-۴- تعداد بیمه‌نامه صادره

در سال ۱۳۹۲، بازار بیمه کشور حدود ۴۲/۸ میلیون فقره بیمه‌نامه صادر نمود که در مقایسه با سال قبل ۸/۶ درصد رشد داشت. از مجموع بیمه‌نامه‌های صادره، ۳۹/۵ درصد به بیمه شخص ثالث و مازاد اختصاص داشت. در مجموع، ۸۰/۵ درصد از کل بیمه‌نامه‌ها در این سال مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل (شخص ثالث و مازاد، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال تعداد بیمه‌نامه صادره حوادث راننده بیشترین سهم از رشد (۴/۲ واحد درصد) را در بین رشته‌های بیمه‌ای داشت. بررسی آمار مربوط به تعداد بیمه‌نامه‌های شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که شرکت بیمه دولتی ایران ۴۲/۷ درصد از کل بیمه‌نامه‌های بازار بیمه کشور را صادر کرد. تعداد کل بیمه‌نامه‌های صادره شرکت‌های بیمه غیر دولتی در

۱۷-۲- شرکت‌های بیمه

با سال ۱۳۹۱ کاهش و ضریب خسارت بقیه شرکت‌های بیمه افزایش یافت.

۱۷-۳- دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه

در سال ۱۳۹۲، دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه با رشدی معادل ۲۴/۳ درصد به ۲۱۲/۸ هزار میلیارد ریال رسید که علت عمده این امر، افزایش ۹۰/۷ درصدی سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و افزایش ۲۱/۸ درصدی مطالبات از بیمه‌گزاران، نمایندگان و بیمه‌گران در سمت دارایی‌ها و افزایش ۳۹/۹ درصدی ذخایر حق بیمه و ۶۷/۷ درصدی ذخیره خسارات معوق در سمت بدهی‌های شرکت‌های بیمه بود. سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت انجام شده توسط شرکت‌های بیمه در سال ۱۳۹۲، ۴/۶ درصد افزایش یافت. در این سال مطالبات از بیمه‌گزاران، نمایندگان و بیمه‌گران بیشترین سهم از دارایی‌های شرکت‌های بیمه را به خود اختصاص داد.

در سال مورد بررسی، رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه از نظر تولید حق بیمه در مقایسه با سال قبل تغییر کرد و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا، البرز، پارسیان، سینا و کارآفرین به ترتیب ۴۳/۵، ۹/۷، ۶/۵، ۵/۳، ۳/۴ و ۳/۲ درصد از حق بیمه بازار را به خود اختصاص دادند. همچنین، سهم شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا، البرز، دی، پارسیان و سینا از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه به ترتیب ۴۹/۱، ۹/۹، ۵/۷، ۵/۳، ۴/۷ و ۳/۸ درصد بود. مقایسه شرکت‌های بیمه از لحاظ ضریب خسارت در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که در بین شرکت‌های بیمه، ضریب خسارت شرکت‌های بیمه دی، ملت، توسعه، ایران، سامان و متقابل اطمینان متحد قشم بیشتر از ضریب خسارت بازار بیمه بود. در سال مورد بررسی، ضریب خسارت شرکت‌های بیمه غیر دولتی حافظه، معلم، سینا، رازی، امید متقابل کیش، پارسیان، نوین، ما و میهن در مقایسه

جدول ۱۷-۲- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه (۱)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	پایان سال	
	۱۳۹۲	۱۳۹۱
	دارایی‌ها	
	۰/۸	۰/۲
۲۶۲/۱		
۱۸/۵	۳۳/۳	۲۸/۱
۴/۶	۳۰/۱	۲۸/۸
۱۰/۶	۵/۹	۵/۳
۲۵/۴	۱۴/۲	۱۱/۳
۹۰/۷	۲۳/۸	۱۲/۵
۲۱/۸	۵۴/۸	۴۵/۰
۲۱/۳	۳۸/۷	۳۱/۹
۴۵/۴	۹/۳	۶/۴
۱۲/۲	۱/۹	۱/۷
۲۴/۳	۲۱۲/۸	۱۷۱/۲
	جمع دارایی‌ها = جمع بدهی‌ها	
	بدهی‌ها	
۳۱/۳	۳/۵	۲/۷
۴۰/۷	۶/۱	۴/۳
-۲/۲	۲۴/۷	۲۵/۳
۳۹/۹	۸۷/۴	۶۲/۵
۶۷/۷	۳۱/۰	۱۸/۵
۸۹/۵	۶/۲	۳/۳
۵۰/۰	۱۵/۶	۱۰/۴
۵۷/۱	۲/۳	۱/۵
-۲۰/۴	۵/۸	۷/۱
-۱۵/۳	۳۰/۲	۳۵/۶

۱- شامل شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی می‌باشد.

ماخذ: بیمه مرکزی ایران

۲- شامل ذخیره مالیات بر درآمد، سود سهام، ذخیره مزایای پایان خدمات کارکنان و سایر بدهی‌ها می‌باشد.